

ВРАХУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ПИСЬМОВОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Процес навчання письмового науково-технічного перекладу передбачає врахування мотиваційної сфери кожного студента та створення умов для розвитку необхідних для успішної навчальної діяльності мотивів.

Навчальна мотивація є особливим видом мотивації, яка характеризується складною структурою, однією із форм якої є внутрішня (орієнтована на процес і результат) і зовнішня (орієнтована на винагороду, уникнення покарання) мотивації [1 с. 232]. Навчальна діяльність спонукається перш за все внутрішнім мотивом, коли пізнавальна потреба «зустрічається» з предметом діяльності, водночас, вона стимулюється різноманітними зовнішніми мотивами, наприклад, самоствердження, престижності, обов'язку, необхідності, досягнення [1, с. 227].

У процесі навчання письмового перекладу науково-технічних текстів пізнавальна потреба реалізується через поглиблення перекладацької ерудиції (набуття фонових і предметних знань), а також засвоєння термінологічних одиниць певної галузі. Згідно з дослідженням М. Козми і Д. Деджіка-Картса [4, с. 896] студенти-лінгвісти пояснюють виникнення тривожності тим, що вони сумніваються у відповідності змісту навчання майбутній професійній діяльності, де вони можуть зіткнутися з новою галуззю і, відповідно, незнайомою термінологією. Тому до змісту навчання мають бути включені тексти тих галузей, які є актуальними для конкретного регіону (наприклад, машинобудування, будівництво, нафтогазовий комплекс).

Найбільший вплив на академічні успіхи має пізнавальна потреба у поєднанні з високою потребою в досягненнях [2, с. 75]. Для майбутнього перекладача академічне досягнення безпосередньо пов'язане із професійним досягненням, особливо в ситуації залучення до виконання реальних перекладацьких проектів, як в освітній (переклад інформаційних листів, матеріалів конференцій, буклетів про діяльність університету/факультету,

матеріалів для міжнародних виставок, ярмарок тощо), так і виробничій (надання письмових перекладацьких послуг підприємствам різних галузей) сфері.

І. О. Зимня стверджує, що рівень стійкості навчальної мотивації підвищується за умов домінування процесуального компоненту в мотиваційній структурі студента [1, с. 230]. Процесуальна мотивація пов'язана із засвоєнням способів, прийомів і стратегій перекладу, а також застосуванням засобів інформаційно-комунікаційних технологій професійного призначення (електронних словників, баз даних, систем автоматизованого перекладу типу Trados і SmartCAT, систем машинного перекладу).

Виконуючи письмовий переклад, студент повинен отримувати естетичне задоволення від процесу роботи. Д. Робінсон порівнює письмового перекладача (навіть галузевих текстів) із письменником, який переживає миті насолоди творчості і прагне повторити ці відчуття знову [5, с. 35].

Ю. В. Троїцька [3, с. 71] наголошує на значущості для майбутнього перекладача прагматичної мотивації, а саме зацікавленості в перспективах, які дає філологічна, зокрема перекладацька освіта.

Отже, навчальна мотивація майбутніх перекладачів науково-технічних текстів включає пізнавальний, процесуальний, естетичний і прагматичний компоненти, підкріплені мотивом професійного досягнення, які мають підтримуватися на високому рівні для забезпечення академічної успішності студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зимня И. А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. Изд. второе, доп., испр. и перераб. / И. А. Зимня. – М.: Логос. – 384 с.
2. Орлов Ю. М. Стимулирование побуждения к учению / Ю. М. Орлов, Н. Д. Творогова, В. И. Шкуркин. – М., 1988. – 120 с.

3. Троицкая Ю. В. Формирование профессиональной мобильности переводчиков мультимедийными средствами: дисс. ... кан. пед. наук / Ю. В. Троицкая. – Самара, 2017. – 212 с.
4. Cozma M. Psychological approach to professional translator education / M. Cozma, D. Dejica-Carts // Procedia – Social and Behavioral Sciences. – 2013. – Vol. 84. – P. 895 – 899.
5. Robinson D. Becoming a translator / D. Robinson. – New York: Routledge, 2007. – 344 p.